

ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ БУДІВЕЛЬНОЇ ГАЛУЗІ УКРАЇНИ

Васюта В.Б, к.т.н., доцент, Полтавський національний технічний університет імені Юрія Кондратюка

Фарзалиєв Сахіб Абдулалі, д.ф.н., професор, завідувач кафедри технологія, організація і управління будівельним виробництвом Азербайджанського архітектурно-будівельного університету

Будівельна галузь є однією з найважливіших галузей народного господарства, від якої залежить ефективність функціонування всієї системи господарювання країни [1,2]. Важливість цієї галузі для економіки будь-якої країни та її регіонів зумовлена тим, що капітальне будівництво створює велику кількість робочих місць та використовує продукцію багатьох галузей народного господарства [1,2].

Із розвитком будівельної галузі розвиваються виробництво будівельних матеріалів, машинобудівна галузь, металургія та металообробка, нафтохімія, деревообробна промисловість, транспорт, енергетика тощо. Також будівництво сприяє розвитку підприємств малого та середнього бізнесу [1,2].

Проблеми розвитку будівельної галузі висвітлені у роботах Асаула А., Верхоглядової Н., Вечерова В., Дружиніна А., Крикуна К., Калугіна Ю., Конащука В., Іванілова О., Радкевича А., Млодецького В., Опекунова В., Орловської Ю., Залуніна В., Полякова І., Рогожина П., Симіонова Ю., Шутенка Л. тощо [2].

Будівництво відіграє важливу роль у розвитку економічної системи України. Економічне зростання у багатьох сферах неможливе без підйому будівельного комплексу. Саме в будівництві закладаються технічний рівень майбутнього виробництва, рівень комфорту житла, особливості майбутнього міста, його інфраструктура, стан міського господарства [1,2].

Сталий розвиток саме цього комплексу буде свідчити про задовільний економічний стан країни та нормальний рівень життя її населення, а економічна та політична криза найпершою відбиваються на показниках її розвитку.

На рівень розвитку підприємств будівельної сфери в Україні впливають процеси фінансування виробничої бази будівництва, рівень якості кадрового потенціалу, рівень поставок будівельної техніки, матеріалів та конструкцій [3].

Основною проблемою розвитку будівництва на сьогоднішній день залишається збільшення собівартості робіт через подорожчання основних складових будівництва. З метою підтримки рівня рентабельності будівельні компанії вимушені підвищувати вартість робіт та послуг, що в результаті негативно впливає на

динаміку попиту з боку замовників (інвесторів) [4]. Збитковість будівництва зменшує його інвестиційну привабливість.

Повільне зростання довгострокового кредитування також обмежує можливості для нарощування фінансування інвестиційних проектів.

Скорочення обсягів наданих позик громадянам і не фінансовим корпораціям на придбання, будівництво та реконструкцію об'єктів істотно знижує попит на них.

Несприятлива сучасна економічна ситуація негативно позначається на фінансовому стані підприємств і організацій будівельної галузі [1].

Середнє значення частки збиткових підприємств у загальній кількості будівельних організацій за останні роки склало більше 35%, тобто більше третини всіх підприємств галузі є нерентабельними. Така збитковість на сьогоднішній день пов'язана з високим рівнем витрат на будівельно-монтажні роботи, низькою окупністю техніки й інвестиційних проектів. Ще одним важливим фактором, який зумовив збитковість будівельної галузі, стало різке падіння інвестиційної активності в Україні [5,6].

Високий рівень забезпеченості будівельного підприємства власними економічними ресурсами дає усі підстави для реалізації інноваційної стратегії, при цьому не залучаючи кошти із зовнішніх джерел. Цього можна досягти отримавши стійку домінуючу позицію на ринку, за рахунок підвищення попиту та масштабів споживання через створення та реалізацію інноваційної будівельної продукції соціальної спрямованості [7].

Головні чинники впливу на будівельну галузь України це: капітальні інвестиції, кредитування, собівартість будівництва, інвестиційні рейтинги галузі, адміністративне регулювання, фінансовий стан підприємств галузі, та інші (нежитлове будівництво, агропромисловий комплекс, житлове будівництво, інженерне будівництво) [3].

Отже, можна виділити слабкі сторони будівельної галузі України: низька частка підприємств, які перебувають у державній формі власності; низька ефективність просування на закордонні ринки; недостатня кількість кваліфікованих кадрів і фахівців галузі; низька платоспроможність населення; брак коштів та досить висока збитковість підприємств; низький внесок будівельної галузі у ВВП країни; низька інноваційна активність; неконкурентоспроможна продукція та неякісно надані послуги порівняно з аналогічною продукцією розвинутих країн; використання неякісних матеріалів та дешевої робочої сили, що призводить до низької якості готової продукції [3].

Література

- 1. Л.В. Проданова, Проблемні аспекти розвитку ринку будівельної галузі України / Л.В. Проданова, Л.І. Панкова, Ю.О. Зайва // Економічний вісник Запорізької державної інженерної академії. – 2016. – Вип. 6-2 (06). – С. 57-61.*
- 2. Шут С.О. Розвиток будівельної галузі України. / С.О. Шут / Причорноморські економічні*

студії – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://bses.in.ua/journals/2016/6-2016/45.pdf>

3. Павловські Г. Щодо проблем розвитку діяльності підприємств будівельної сфери в Україні / Г.Павловські // Міжнародний науковий журнал «Інтернаука». – 2017. – № 3 (25), 2 т. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: [file:///C:/Users/Admin/Downloads/mnj_2017_3\(2\)_30.pdf](file:///C:/Users/Admin/Downloads/mnj_2017_3(2)_30.pdf)

4. Биба В.В., Гаташ В.С. Стан та перспективи розвитку будівельної галузі України// Зб. наук. праць (галузеве машинобудування, будівництво). – Полтава: ПолтНТУ, 2013. – Вип. 4(39). Том 2 – С. 3-9.

5. Офіційний сайт Державної служби статистики України. Статистична інформація. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua/>

6. Оскома О.В. Аналіз стану та тенденції розвитку будівельної галузі України / О.В. Оскома, А.Р. Колосова, К.О.Засікан // Глобальні та національні проблеми економіки. – Випуск № 8.– 2015р. – Режим доступу до журналу: <http://global-national.in.ua>.

7. Русінко М.І. Дослідження інноваційної активності будівельних підприємств України як відображення потенціалу їх інноваційного розвитку / М.І. Русінко // Сталий розвиток економіки. – Випуск № 3. – 2014р. – Режим доступу до журналу: http://irbis-nbu.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbu/cgiirbis_64.exe?C21COM=2&I21DBN=UJRN&P21DBN=UJRN&IMAGE_FILE_DOWNLOAD=1&Image_file_name=PDF/sre_2014_3_18.pdf